לאתרויי ביה. שאם יבא עליה אין מים בודקין אותה: **לא שנו.** ב) דאמר אשה מתייחדת עם שני אנשים: **שמא יצטרך אחד לנקביו.** וכעי להתרחק לצניעות: **דניהוו עליה סהדי.** אם יבא עליה ויעידו לפני ב"ד ולא יאמרו עליה מגילה: **דלי כרעיך.** מהר ללכת שנקדמנה:

מלקין על הייחוד. פי' בקונטרס דמיירי בפנויה דהכי מוקי לה בסמוך ואין אוסרים על הייחוד מיירי בייחוד אשת איש וקשה דאם כן לגדלין קתני ריש בפנויה וסיפא באשת איש וגרא לפרש דסיפא נמי מיירי בפנויה ולאוסרה לכהן משום זונה[א] ומיהו קשה דתנן בפ"ק דכתובות (דף יג. [ב]) [ג] היתה מעוברת ואמרו לה מה טיבו של [ד] עובר זה מאיש פלוני וכהן הוא רבי יהושע אומר אינה נאמנת ופריך עליה בגמרא מהא דאמר רב הכא אין אוסרין על הייחוד ומשני מעלה עשו ביוחסין ולפי מה שפירשתי דמיירי לאוסרה לכהן לא משני גמרא התם מידי דהא הכא מיירי ליוחסין ואפ"ה אמרינן דאין אוסרין ויש לומר דלעולם מיירי ליוחסין והא דמשני התם מעלה עשו ביוחסין שאני התם דאינה נאמנת משום דמודה היא שנבעלה[ב] והכא דקאמר דאין אוסרין היינו משום דאינה מודה שנבעלה:

בעלה בעיר אין חוששין לה משום יחוד. פי' בקונטרס אין חוששין להלקות משמע מתוך פירושו הא איסורא מיהא איכא וקשה דאם כן מאי פריך בסמוך על רב יוסף דקאמר שקולו דרגא מתותי ביבי והאמר רבה בעלה בעיר אין חוששין לה משום יחוד ומאי קושיא נהי דמלקות ליכא איסורא מיהא איכא וגרא לפרש אין חוששין כלל משום יחוד ואפילו איסורא ליכא:

סקבא דשתא ריגלא. פירוש ריעוע של ימות השנה לייחוד ולעבירה (ה) כלומר ג) ימות הרגל [שיש] קבוצות אנשים ונשים לשמוע הדרשה ונותנין עין זה על זה וי"א לכך נהגו להתענות לאחר פסח ולאחר סוכות: אביי

לאתרויי ביה [ו] אמר[ז] רב יהודה אמר רב [א]ל"ש אלא בעיר אבל בדרך עד שיהיו שלשה שמא יצטרך אחד מהם להשתין ונמצא אחד מתייחד עם הערוה נימא מסייע ליה מוסרים לו שני תלמידי חכמים שמא יבא עליה בדרך תרי ואיהו הא תלתא התם כי היכי דניהוו עליה סהדי רב ורב יהודה הוו קאזלי באורחא הוה קאזלא ההיא אתתא קמייהו א"ל רב לרב יהודה דל כרעיך מקמי גיהנם אמר ליה והא מר הוא דאמר בכשרים שפיר דמי א"ל [ח] מי[ט] יימר דבכשרים כגון אנא ואת אלא כגון מאי כגון [י]רבי חנינא בר פפי וחביריו [כ]אמר רב [ב]מלקין על ייחוד ואין אוסרין על הייחוד אמר רב אשי [ג]לא אמרן אלא בייחוד פנויה אבל בייחוד דאשת איש לא שלא תהא מוציא לעז על בניה [א] מר זוטרא מלקי ומכריז א"ל רב נחמן מפרהטיא לרב אשי מר נמי לילקי ולכריז א"ל איכא דשמע בהא ולא שמע בהא אמר רב [ד]מלקין על לא טובה השמועה שנאמר [ה]אל בני כי לא טובה השמועה מר זוטרא מותיב [ו]לה אפסירה על כתפיה ומקרי ליה אל בני אמר רבה [ז]בעלה בעיר אין חוששין משום ייחוד אמר רב יוסף [ח]פתח פתוח לרשות הרבים אין חוששין משום ייחוד רב ביבי איקלע לבי רב יוסף בתר דכרך ריפתא אמר להו שקולי דרגא מתותי ביבי והא אמר רבה בעלה בעיר אין חוששין משום ייחוד [ט]שאני רב ביבי דשושבינתיה הואי וגייסא ביה אמר רב כהנא אנשים מבחוץ ונשים מבפנים אין חוששין משום ייחוד אנשים מבפנים ונשים מבחוץ חוששין משום ייחוד במתניתא תנא איפכא אמר אביי [י]השתא דאמר רב כהנא הכי ותנא מתניתא איפכא [כ]אנא נעביד לחומרא אביי דייר גולפי רבא דייר קנה אמר [מ]אבין [נ]סקבא[ס] דשתא ריגלא הנך שבוייתא דאתאי לנהרדעא אסקינהו לבי רב עמרם חסידא אשקולו דרגא מקמייהו בהדי דקא חלפה חדא מנייהו נפל נהורא באיפומא שקליה רב עמרם לדרגא דלא הוו יכלין בי עשרה למדלייא דלייא לחודיה סליק ואזיל כי מטא לפלגא דרגא איפשח רמא קלא נורא בי עמרם אתו רבנן אמרו ליה כסיפתינן אמר להו מוטב תיכספו בי עמרם בעלמא הדין ולא תיכספו מיניה לעלמא דאתי אשבעיה דינפק מיניה נפק מיניה כי עמודא דנורא אמר ליה חזי דאת נורא ואנא בישרא ואנא עדיפנא מינך רבי מאיר הוה מתלוצץ בעוברי עבירה יומא חד אידמי ליה שטן כאיתתא בהך גיסא דנהרא לא הוה מברא נקט מצרא וקא עבר כי מטא פלגא מצרא שבקיה אמר אי לאו דקא מכרזי ברקיעא הזהרו בר' מאיר ותורתו שויתיה לדמך תרתי מעי ר' עקיבא הוה מתלוצץ בעוברי עבירה יומא חד אידמי ליה שטן כאיתתא בריש דיקלא נקטיה לדיקלא וקסליק ואזיל כי מטא לפלגיה דדיקלא שבקיה אמר אי לאו דמכרזי ברקיעא הזהרו ברבי עקיבא ותורתו שויתיה לדמך תרתי מעי פלימו הוה רגיל למימר כל יומא [כ]גירא בעיניה דשטן יומא חד מעלי יומא דכיפורי הוה אידמי ליה כעניא אתא קרא אבבא אפיקו ליה ריפתא אמר [ל]ליה יומא כי האידנא כולי עלמא גואי ואנא אבראי עייליה וקריבו ליה ריפתא אמר [מ]ליה יומא כי האידנא כולי עלמא אתכא ואנא לחודאי אתיוהו אותבוהו אתכא הוה יתיב מלא נפשיה שיחנא וכיבי עליה והוה קעביד [נ] ביה מילי דמאים [ס]א"ל תיב

נאתרויי ביה. שאם יבא עליה אין מים בודקין אותה: **לא שנו.** ב) דאמר אשה מתייחדת עם שני אנשים: **שמא יצטרך אחד לנקביו.** וכעי להתרחק לצניעות: **דניהוו עליה סהדי.** אם יבא עליה ויעידו לפני ב"ד ולא יאמרו עליה מגילה: **דלי כרעיך.** מהר ללכת שנקדמנה:

כגון אנן. בתמיה: **רבי חנינא בר פפי וחביריו.** רבי לדוק ורב כהנא בפ"ק (לעיל דף מ.): **מלקין על היחוד.** מרדות: **ואין אוסרין.** אשת איש על בעלה מחמת ייחוד: **לא אמרו.** דמלקין: **אלא מוציא לעז.** שיאמרו רואה שזיינתה לכך הלקוה והאידנא ליכא מיתת בית דין למיקטלינהו: **מר זוטרא מלקי.** על ייחוד אשת איש ומכריז עליה שלא זיינתה אלא נתיחדה: **על לא טובה השמועה.** מי שיוצא קול עליו שהוא עובר עבירות מלקין אותו. דלא טובה השמועה לאו הוא דכתיב בני עלי אל בני לאו יש כאן על לא טובה השמועה: **אפסרה.** קבשטר"ל: **ומקרי ליה.** קורא לפניו אל בני להודיע שעל לאו זה הוא לוקה: **בעלה בעיר אין חוששין לה משום יחוד.** (ג) להלקות דמסתפי מבעל (ע) השתא אתי: **שקולו דרגא.** שאכלו בעליה וירדו רב יוסף ואשתו והוא נשאר בעליה. שקולו דרגא מתותי ביבי שלא ירד ויתיחד: **שושבינתיה.** בעלת בית לו: **אנשים בחוץ.** בבית המילון: **ונשים בפנימי אין חוששין משום יחוד.** שהמילונים אין להם דרך לפנים ואין יתייחד האיש אחד עם הנשים אבל הפנימים יש להם דרך לחוץ הילכך אנשים בפנים ונשים בחוץ חוששין שמא יצא אחד מהם ויתייחד עם הנשים: **איפכא.** אנשים בחוץ ונשים בפנים חוששין שמא יכנס האחד לפנים ולא ירגישו בו חביריו אנשים בפנים ונשים בחוץ אין חוששין שמא תכנס היא לפנים (פ) ואם תכנס היא לפנים לא איכפת לן דאשה מתייחדת עם שני אנשים ואם אחד מהן יוצא (ק) לבין הנשים אין זה ייחוד דמיסתפי שמא יצא אחד (ק) מהן אחריו שהרי דרך הפנימיים על המילונים: **גולפי.** מקום קבוצת אנשים ונשים או לדרשה או לחופה היה מסדר קנקנים של חרס הרבה ביניהם שאם יבאו זה אצל זה יקשקשו וישמע קול: **דייר.** לשון דרי דרי (מגילה דף יב.) שורות שורות: **דייר קנה.** מסדר קניס שהעובר עליהן קולם נשמע: **סקבא דשתא ריגלא.** ריעוע של ימות השנה ליחוד ולעבירה ימות הרגל שיש קבוצת אנשים ונשים לשמוע דרשה ונותנים (ר) ומשמיס זה עם זה. סקבא דדריסדור"ל בלע"ז כמו דמסקב להו לחמרייהו (ב"מ דף מז:): **אסוקינהו.** שלוה עליהם לפדותם ונתנוס בעלייתו: **בהדי דקא חלפא חדא מינייהו.** שהיתה עוברת אצל פי ארובה שמן העלייה לבית: **נפל נהורא באיפומא.** נפל אור בבית דרך פי העליה שהיו פניה מאירות: **וקא סליק.** לתובעה: **אפשח.** הרחיב ופיסק רגליו לעמוד במקומו בחזקה להתגבר על יצרו: **אמר נורא בי עמרם.** הזעיק בני השכונה ליאסף ולבא לכבות הדליקה כדי שיתבייש מהן: **אתו רבנן.** שהיו סבורים (פ) שהיה שם דליקה: **אשבעיה.** רב עמרם ליצר הרע שיצא ממנו: **מסלולן בעבירה.** אומר שנקל הוא להתגבר על יצרו אם היו רוצים: **אידמי ליה שטן.** דהוא יצר הרע: **כהך גיסא דמבריא.** לצד השני שמעבר הנהר: **נקט מצרא.** חבל מתוח משפת הנהר אל שפתו ואוחזין בו (ד) בצא על דף קצר המוטל ברוחב הנהר: **שבקיה.** היצר לרבי מאיר: **אסכא.** על השלחן אוכלין: **וכיבי.** ולנ"ך המוציאין ליחה ומאוסין: תיב

מסורת הש"ס

א) סוטה ז. (ע"ז כה), ב) [בכת"י: ואמר], ג) [בכת"י: א"ל בכשרים כגון אנן. ועי' רש"ל], ד) [נעיל נט:], ה) כתובות יג., ו) [בכת"י: ליה. ועיין רד"ל], ז) [ל"ל אנן וכ"א בהרא"ש] [וכ"ה בכת"י], ח) גי' הערוך אביי [וכ"ה בכת"י ובדפ"ל ובע"י כלפניו], ט) [פי' ביין שאוכלין ושותין ובעלין ממלאכתן מתייחדין ובאין לידי עבירה. ערוך], י) [בתוס' ר"פ ובב"מ סימן תצ"ב הגירסא שקבא דכולי שתא ריגלא], כ) [נעיל ל. וש"נ], ל) [בכת"י: אמר להו.], מ) [בכת"י: אמר להו.], נ) [אמרו ליה. רש"ל], ס) [ל"ל דאמרינן. ובדפו"ר דאמ"ר], ע) [בר"ן וסוף: דילמא], פ) [ל"ל אתא. (רש"ש, וכ"ה בר"ן)], צ) [בר"ן וסוף: לחזן], ק) [בר"ן: מחבריו], ר) [בדפו"ר: ומומנים לב זע"ז. בתוס' העתיקו ומומנים עין זע"ז ולפנינו כרש"ל], ש) [ברש"ש שבע"י שיש שם דליקה לכבות את הדליקה], ת) [ושם ד"ה מעבלה) ובת"י שם], א) [ל"ל רשות מדבכת עם אחד ואמרו לה כו'], ב) [ל"ל אין זה אין פנוי כו'], ג) [בב"י סימן תצ"ב העתיק כל ימות],

תורה אור השלם

1. אַל בָּנִי כִּי לוֹא טוֹבָה הַשְּׁמֻעָה אֲשֶׁר אֲנִכִי שֹׁמֵעַ מַעֲבִרִים עַם יְיָ׃
שמואל א ב כד

הגהות הב"ח

(א) גב' אמר ליה (מי יימר דבכשרים) תא"מ וכ"ב ס"א אין זה: (ב) שם והוה קעביד מילי דמימאים ל"ל ותיבת ביה ומחק: (ג) רש"י ד"ה בעלה וכו' להלקות. נ"ב כלומר להלקות ולהכריח כסבית מר זוטרא: (ד) ד"ה נקט מצרא וכו' ומוחזין בו לעבור על דף: (ה) תוס' ד"ה סקבא וכו' ולעבירה ימות כל"ל ותיבת כלומר נמחק:

הגהות הגר"א

[א] גמ' מר זוטרא מלקי ומבריז. פי' הרמב"ם דקאי אפנויה. (הגה"א בספרו הל"פ על הרא"ש):

מוסף רש"י

מלקין על היחוד. מכת מרדות, ואין אוסרין. אשה על בעלה בשביל יחוד בעלמא (כתובות יג.).

מוסף תוספות

א. אם נתייחדה עם עבד נתין וממזר. תוס' הרא"ש. ב. ועבוד מעלה ביוחסין דלא מהימנא במיגו דאי בעיא אמרה לא נבעלתי דכיון דאין אפוטרופסין לערוות היא יראה שמא אם תאמר לא נבעלתי לא יאמינו לה. תוס' הרא"ש.

עין משפט נר מצוה

קיג א טוש"ע אה"ע מ' כב סעי' ה בהג"ה: קיד ב ג מיי' פכ"ב מהל' אישות ביאה הל' ג סמג לאוין קמ טוש"ע אה"ע סימן כב סעיף ב: קטו ד מיי' פכ"ד מהל' סנהדרין הל' ה טו"ע אה"ע מ' קעח סעיף כ: קטז ה מיי' פכ"ב מהל' א"ב הל' יב טוש"ע שם סימן כב סעיף ח: קיז ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף ט: קיח ז מיי' שם טוש"ע שם סעיף ח: קיט ח מיי' שם הל' ח טוש"ע שם סעי' ו:

לעזי רש"י

קיבישטר"א. אספר (חלק מהרתמה שבו מושכים את הבהמה או את הסוס בצוואר). דדרישדור"א [ריידוישדור"א]. קיהין, פגימות. ולנ"ץ [מלנ"ץ]. פצעים.

תוס' ר"י הזקן

לנקביו. וצריך להתרחק משום צניעות. [מוסרים לו שני תלמידי חכמים]. המקנא לאשתו ומעלה אותה לירושלים להשקותה. ת"ח שידעו שאסורה לבעל ויתרו בו אם יבא עליה. דל כרעיך. מהר ללכת שנקדימנה. ומסתברא דלפנים משורת הדין עבד שרצה להתרחק מן הכעור אבל לכל שני אנשים כשרים מותר. **וחבריו.** רבי (יצחק) [צדוק] ורב כהנא. מלקין. מי שנתייחד עם אשה מלקין שניהם מכת מרדות ואם אשת איש היא אוסרים אותה לבעלה. **אמר רב [אשי].** הא דאמר רב מלקין דוקא פנויה אבל באשת איש אין מלקין אותה וכ"ש שאין אוסרין אותה, שאם אתה מלקה יאמרו שזינתה לפיכך הלקו אותה דהאידנא ליכא מיתת ב"ד. מלקי. פר"ש אשת איש שנתייחדה ומודיע שמשום יחוד הלקוה ולא משום זנות. והר"ם (פכ"א) [פכ"ב ה"ג] דקדושה [כתב] מלקין פנויה על היחוד ומכריז שמשום יחוד הוא. **מר נמי לילקי ולכריז.** גבי אשת איש. **בהא.** במלקות ולא שמע בהכרזה ויוציא לעז על הבנים. **על לא טובה.** מי שיצא עליו קול שהוא עובר עבירות דמלקין אותו. **[אל בני].** דבני עלי כתוב לאו, לא טובה לאו הוא. **אפסרא.** פר"ש קבישט"ר, כמו אפסר בהמה. ומקרי. לפני הלוקה אל בני להודיע שמפני זה לוקה. **אין חוששין לאיש ליכנס בבית הנשים,** ואע"פ שהאשה כשתצא תתיחד עם האנשים לא איכפת לן, דאשה מתיחדת עם שני אנשים.

אביי מכלי להו מכולה דברא. גרסה דהני אמורא אמורא בעלמא קא עבדי (ז) ואנן קיימא לן כרבנן דרבי יהודה (לקמן דף פב.) דאמרו לו לא נחשדו ישראל לא על משכב זכור ולא על הבהמה: הכל

תיב שפיר אמר [6]ליה הבו לי כסא יהבו ליה כסא אכמר שדא ביה כיחו נחרו ביה שקא ומית שמעון דהוו קאמרי פלימו קטל גברא פלימו קטל גברא ערק וטשא נפשיה בבית הכסא אזיל בתריה נפל קמיה [3]כי דחזייה דהוה מצטער גלי ליה נפשיה אמר ליה מאי טעמא אמרת הכי ואלא היכי אימא אמר ליה לימא מר רחמנא [3]נגער ביה בשטן רבי חייא בר אשי הוה רגיל כל עידן דהוה נפל לאפיה הוה אמר הרחמן [7]יצילנו מיצר הרע יומא חד שמעתינהו דביתהו אמרה מכדי הא כמה שני דפריש ליה מינאי מאי טעמא קאמר הכי יומא חדא הוה קא גרים בגינתיה קשטה נפשה חלפה ותנייה קמיה אמר לה מאן את אמרה אנא חרותא דהדרי מיומא תבעה אמרה ליה אייתי [3]ניהליה להך רומנא דריש צוציתא שוור אזל אתייה ניהלה כי אתא לביתיה הוה קא שגרא דביתהו תנורא סליק וקא יתיב בגויה אמרה ליה מאי האי אמר לה הכי והכי הוה מעשה אמרה ליה אנא הואי לא אשגח בה עד דיהבה ליה סימני אמר לה אנא מיהא לאיסורא איכווני כל ימיו של אותו צדיק היה מתענה עד שמת באותה מיתה [9]דתניא [1]אישה הפרם וה' יסלח לה במה הכתוב מדבר באשה שנדרה בנזיר ושמע בעלה והפר לה והיא לא ידעה שהפר לה בעלה והיתה שותה יין ומטמאה למתים רבי עקיבא [9]כי הוה מטי להאי פסוקא הוה בכי אמר ומה מי שנתכוין לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה אמרה תורה צריכה כפרה וסליחה מי שנתכוין לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה כיוצא בדבר אתה אומר [2]ולא ידע ואשם ונשא עונו כשהיה רבי עקיבא מגיע לפסוק זה היה בוכה ומה מי שנתכוין לאכול שומן ועלה בידו חלב אמרה תורה ולא ידע ואשם ונשא עונו מי שנתכוין לאכול חלב ועלה בידו חלב על אחת כמה וכמה איסי בן יהודה אומר ולא ידע ואשם ונשא עונו על דבר זה ידוו כל הדווים: מתייחד אדם עם אמו: אמר רב יהודה אמר רב [9]אסי מתייחד אדם עם אחותו ודר עם אמו ועם בתו כי [9]אמרה קמיה דשמואל אמר אסור להתייחד עם כל עריות שבתורה ואפילו עם בהמה תנן מתייחד אדם עם אמו ועם בתו וישן עמהם בקירוב בשר [9]ותיובתא דשמואל אמר לך שמואל וליטעמיך הא דתניא אחותו וחמותו ושאר כל עריות שבתורה אין מתייחד עמהם אלא בעדים בעדים אין שלא בעדים לא אלא תנאי היא דתניא אמר רבי מאיר הזהרו בי מפני בתי אמר רבי טרפון הזהרו בי מפני כלתי ליגלג עליו אותו תלמיד אמר רבי אבהו משום רבי חנינא בן גמליאל לא היו ימים מועטים עד שנכשל אותו תלמיד בחמותו [9]אפילו עם בהמה [8]אביי [9]מכלליה מכולה דברא רב ששת מעבר ליה [10]מצרא רב חנן מנהרדעא איקלע לרב כהנא לפום נהרא חזייה דיתיב וקא גרס וקיימא בהמה קמיה אמר ליה לא סבר לה מר אפילו עם בהמה אמר ליה [9]לאו אדרעתאי אמר רבא [2]מתייחד אדם עם שתי יבמות ועם שתי צרות עם אשה [9] וחמותה [א] עם אשה ובת [ח] בעלה עם אשה ותינוקת שיודעת טעם ביאה ואין מוסרת עצמה לביאה: הגדילו זה ישן בכסותו וכו': וכמה אמר רב [9]אדא בר רב עזא אמר רב אסי [9]תינוקת [ב] בת תשע שנים ויום אחד תינוק בן שתים עשרה שנה ויום אחד איכא דאמרי תינוקת בת שתים עשרה שנה ויום אחד תינוק בן שלש עשרה ויום אחד [3]וזה וזה כדי שיהיו [3]שדים נכונו ושערך צמח אמר רפרם בר פפא א"ר חסדא לא שנו אלא שאינה בושה לעמוד לפניו ערום [7]אבל בושה לעמוד לפניו ערום אסור מאי טעמא יצר אלבשה רב [6]אחא בר אבא איקלע לבי רב חסדא חתניה שקליה לבת ברתיה [9]אותבוה בכנפיה אמר ליה לא סבר לה מר דמקדשא אמר ליה עברת לך אדרב [9]דאמר רב יהודה אמר רב ואיתימא רבי אלעזר אסור לאדם שיקדש את בתו כשהיא קטנה עד שתגדיל ותאמר בפלוני אני רוצה מר נמי עבר ליה אדשמואל [9]דאמר שמואל אין משתמשים באשה אמר ליה אנא [ה]כאידך דשמואל סבירא לי דאמר שמואל הכל

תיב שפיר. שב כהוגן שלא תמאיסנו: **הבו לי כסא.** מזגו לי כוס: **אכמר.** טושי"ר בלע"ז: **שדא ביה כיחו.** השליך בתוכו את כיחו ליחה היוצאה מן הריאה: **נחרו ביה.** גערו בו: **שקא.** [ד] הוא החזיק עצמו כמת: **שקא.** הלקיח כמו שקל: **שמעון דקאמרי פלימו קטל גברא.** השמיעו [ח] לאנשי ביתו קול יוצא מבחוץ (ג) ואומרים פלימו קטל גברא: **ערק.** פלימו כסבור שבאים עליו מוגשי המלך להורגו: **טשא.** נחבא בבית הכסא חוץ לעיר: **חזייה.** שטן לפלימו דמצטער: **מאי טעמא אמרת הכי.** למה הורגלת לקללני: **אלא היכי אימא.** לדחותך מעלי שלא תחטיאני: **דפריש מינאי.** מחמת זקנה ומה ירא מילר הרע: **קשטה נפשה.** בתכשיטיה [ב] קישוטי בשמים ואפרסמון: **חלפה ותני קמיה.** עברה לפניו ושנתה פעם שניה: **אנא חרותא.** שם זונה ניכרת בעיר: **דהדרי מיומא.** שחזרתי היום הלוט: **דריש צוציתא.** ענף קטן שבגובה הדקל: **שוור.** קפץ: **קא יתיב בגוויה.** להמית את עצמו: **איזה הפרם.** [ד] לריכין סליחה: **במה הכתוב מדבר.** מאחר שאישה הפרם [ג] מה שעברה ומה זו סליחה: [ה] **והיא שותה יין.** [ו] מיד ואף על פי שבהיתר כיון שהיא לאיסור נתכוונה לריכה סליחה: **כל הדווים.** שיש להם לב לדוות ידוו על זה שאינו מתכוין ויש כאן נשיאות עון: **מתייחד עם אחותו.** לפרקיס אבל אינו דר תמיד ביחוד אצלה בבית: **ודר עם אמו או עם בתו.** דלא תקיף יצריה עלייהו דאתנו ביה אנשי כנסת הגדולה דלא מגרי בקרובתא מכי כחליהו ונקיהו לעייניה כו' (סנהדרין דף סד.): [ח] **תנאי היא** גרסינן: **אמר ר' טרפון.** לאנשי ביתו הזהרו בי להיות עמי ועם כלתי שלא אתייחד עמה: **מכלליה מכולה דברא.** כשהיה הולך בשדה בגירסא לייחוד היה מוגע הבהמות מכל השדה. ד"א שאינו מניח להיות רועה והבהמות בשדה אחד: **שתי יבמות.** נשי שני אחין ששוגאות זו את זו כשתי לרות שדואגות שמא תפול ליבום לפני בעלה ותיעשה לה לרה (ו) אשה ולרתה ואשה וחמותה ובת חמותה ובת בעלה כולן שוגאות זו את זו וטעמא מפרש ביבמות בפרק האשה שהלכה (דף קיח.): **שיודעת טעם ביאה.** כלומר מה היא ביאה שתדע לספר דברים בשוק: **ואינה מוסרת עצמה לביאה.** מתוך קטנה עדיין לא לבשה יצר הילכך אין כאן משום שלא תהא נוחה להתפתות: **תינוקת בת תשע שנים ויום אחד.** והביאה שערות דכי איכא שדים נכונו ושערך נמח הוא דמגרו בה וסבר לה כמאן דאמר (בנדה דף מו.) בת תשע שנים ויום אחד שהביאה שערות סימן הן מכאן ואילך אבל קודם לכן שומא. ותינוק בן י"ג שנה ויום אחד קרי ליה הגדיל ולא ייתן עם אמו עוד בקירוב בשר: **זה וזה.** בין לגישנא קמא בין לגישנא בתרא [ו] דתינוקת בעינן שדים נכונו בסימני נערות בסימנין [שבדדים] דהיינו בוחל כדתנן במסכת נדה (דף מז.) בוחל אלו ימי הנעוריס ושערך נמח אלא דלגישנא קמא אי אתיא שערות מתשע שנים ולמעלה הוי סימן גמור ולגישנא בתרא הוי שומא עד בת שתים עשרה שנים ויום אחד: **בושה לעמוד לפניו.** בידוע שיש בה טעם ביאה: **לא סבר לה מר דמקדשא.** אין אדוני יודע שהיא מקודשת ויש לו להתרחק מאשת איש: הכל

עין משפט נר מצוה

קכב א מיי' פכ"ב מהל' איסורי ביאה הל' ג טוש"ע אה"ע סי' כד:
קכא ב מיי' שם הל' ט טוש"ע אה"ע סימן כב סעיף י:
קכב ג ד מיי' פכ"א מהל' איסורי ביאה הלכה ז טוש"ע אה"ע סימן כא סעיף ז:
קכג ה שו"ע שם סעי' ה בהג"ה:

תורה אור השלם

1. וְאִם הָפֵר יָפֵר אִתָּם אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ לְנִדְרֶיהָ וּלְאֲסַר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הֲפֵרָם וַיְיָ יִסְלַח לָהּ: במדבר ל יג
2. וְאִם נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וְעָשְׂתָה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְיָ אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְלֹא יָדָע וְאָשֵׁם וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ: ויקרא ה יז
3. רִבְבָה בְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נָתַתִּיךְ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים שָׁדַיִם נָכוֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה: יחזקאל טז ז

מוסף רש"י

שגרא דביתהו תנורא. הסיקה את התנור (לעיל ח.). **במה הכתוב מדבר.** אם באשה שנדרה והפר לה בעלה, סליחה זו למה, אלא ע"כ באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר, דהא כבר למיד ואם כיוס שמוע אישה יצא אותה, דהיינו שהפר לה בידיעתה (נדר כג.). **לאו אדעתאי.** לא נתתי לבי (ברכות כו.). **שוגג הייתי** (מנחות לה:). **אין משתמשים באשה.** שלא ילמדנה לחיות רגילה בין האנשים (לעיל נ.).

תוס' ר"י הזקן

שתי יבמות. נשי שתי אחים וכולן שונאות זו את זו כדמפרש טעמא ביבמות פרק האשה שהלכה [קיז, א]. **טעם ביאה.** שמכרת ענין ביאה ואינה מוסרת עצמה לביאה מתוך קוטנה, הילכך אין כאן משום דעת קלה. וזה וזה. בין לישנא קמא [ובין] לישנא בתרא, דס"ל ללישנא קמא דמתשע שנים ויום אחד בקטנה וי"ב ויום אחד בקטן הוו שתי שערות סימן. **בושה.** שיש בה צד טעם ביאה הילכך לא ישן עמה בקרוב בשר אף על פי שהיא קטנה עדיין. בהלכות הרי"ף הכי איתא לא שנו אלא דמקדשא אבל לא מקדשא לית לן בה*. ונראה דה"פ ל"ש דקטנה שבושה לעמוד ערומה אסור לישן עמה בקרוב בשר דוקא כשהיא מקודשת שיש בה צד טעם ביאה. ונראה שפירש הרי"ף טעם ביאה**. **אותבה בכנפיה.** שישן עמה בקרוב בשר שהניחה תחת בגדי מטתו.

*עי' בר"ן ובראב"ש מש"כ על דברי הרי"ף ז"ל בזה (ד"ו). **נראה דחסר כאן איזה תיבות (ד"ו). ועי' מאירי.

מסורת הש"ס

ח) [בדפו"ר וע"י בר"ת ח"ל ודל"ל אמר לזו. (ובכת"י ליתא)], ב) [ל"ל כד חזייה דהוה מצטער כו'], ג) [בכת"י: ליגער. וכ"ל (רש"ל)], ד) [בכת"י דפו"ר וע"י: יגלגי], ה) [בע"י: ניהלו], ו) [מיל כב.], ז) מיל כג. ע"ש, ח) [בכת"י ליתא], ט) [בכת"י: אמריתה קמיה דשמואל אמר לי אסור וכו'. וכ"ה בכי"ף ורא"ש], י) [בכת"י: תיובתא, וכ"ל. (רש"ל)], כ) [בכת"י ודפו"ר יש רווח להפסק, והוא עניו אמר וקאי אשמואל דלעיל], ל) [ל"ל מכלי להו פי' מגרס להו. עיוון ערך כל ב'], מ) ס"א נהרא, נ) [בדכות כו. וש"נ], ס) [בכי"ף [וע"ש בגליון ובב"מ] ובכא"ש הגירסא ויבמתה. (וכ"ה ביבמות קי"ז בע"א, ע"ש בגמ' ורש"י), ע) [בכת"י וכביי"ף: אמא. וכ"ל (סה"ד). ובכא"ש: כד אמא בר אבא אמר רב תינוקת, וע"ש עוד שינויים], פ) [בדכות כד., צ) נ"א תנן בר רבא, ק) [בכת"י: אותבה. בדפו"ר: אותביה], ר) [לעיל מא., ש) [לעיל ע., ת) [בכת"י שבע"י נוסף: ומיתן], א) [בס"א: השמיע], ב) [בכי"י שבע"י: ובקישוטי נשים בשמים וכו'], ג) [בכי"י שבע"י: מה שאבלה בהיתר אכלה ומה היא זו הסליחה. וכע"ז בכי"ל ע"ש, ובכא"ש], ד) [בדפו"ר ובכא"ש: מזיד. וכ"ה בע"י מזידה, אלא שהוקף ותוקן לכפיון], ה) [יש להוסיף: אלא תנאי (רש"ל)], ו) [בכי"ף שבכי"ף: בתינוקת],

הגהות הב"ח

(א) גמ' עם אשה וחמותה עם אשה ובת חמותה עם אשה ובת בעלה: (ב) שם תינוקת בת תשע. נ"ב עיין בתשב"ץ הביג על גירסא זו וכתב דה"ג תינוקת בת ג' שנים ויום אחד ותינוק בן ט' שנים ויום אחד א"ל תינוקת בת י"א שנה ויום אחד ותינוק בן י"ב שנה ויום אחד אבל בתלמידי גורס כגירסתינו וכן גרס הר"ן כפרש"י: (ג) רש"י ד"ה שמעו וכו' מנחון צועקים ומומרים: (ד) ד"ה אשה הפרם אע"פ שאישה הפרם לריכין סליחה: (ה) ד"ה והיתה שותה וכו' שבהיתר היתה שותה כיון: (ו) ד"ה שתי וכו' לה לרה וכן אשה ולרתה: (ז) תוס' ד"ה אביי וכו' דאנן:

הגהות הגר"א

[א] גמ' עם אשה וחמותה עם אשה ובת חמותה עם אשה ובת בעלה בצ"ל:

לעזי רש"י

טושי"ר. להשתעל.